

Remissvar

Dnr 2021–046

2021-04-29

Infrastrukturdepartementet
103 33 Stockholm

Promemoria: Minskade anslutningskostnader för elproduktion till havs

I2020/02973

KONJUNKTURINSTITUTETS SYNPUNKTER

Konjunkturinstitutet avråder från ett riktat stöd till havsbaserad vindkraft. Denna ståndpunkt har framförts tidigare. Exempelvis har Konjunkturinstitutet, i samband med sitt remissvar¹ på Energimyndighetens rapport om slopade anslutningsavgifter för havsbaserad vindkraft (ER 2018:6), avrått ”från att införa ett utökat stöd för havsbaserad vindkraft, oavsett om det sker i form av utflyttning av anslutningspunkten till stamnätet eller genom ett särskilt stöd till byggande av sjökabel”. Även om konstruktionen i promemorian skiljer sig något från den i Energimyndighetens rapport finner Konjunkturinstitutet ingen anledning att revidera sin ståndpunkt utan avråder fortsatt från ett riktat stöd till havsbaserad vindkraft

Ett underliggande skäl till att minska anslutningskostnaderna för havsbaserad elproduktion förefaller vara att skapa likvärdighet med den landbaserade produktionen. Konjunkturinstitutet menar att likvärdighet borde innebära att samtliga projekt bär sina egna kostnader eller åtminstone subventioneras på ett likvärdigt sätt. Att minska anslutningskostnaderna till just havsbaserad elproduktion kan då svårigen ses som likvärdigt.

I promemorian noteras att det är möjligt att havsbaserad vindkraft inte kommer till stånd i tid för att anläggningarna ska kunna få stöd inom ramen för elcertifikatsystemet samt att den, för att komma till stånd, behöver bättre konkurrensförutsättningar. Konjunkturinstitutet menar att det tidigare lagda stoppdatumet för systemet pekar på att landbaserad vindkraft numera i princip klarar sig utan stöd. Att ge ett stöd till havsbaserad vindkraft kommer snedvrida konkurrensen gentemot ny landbaserad vindkraft likväl som annan landbaserad elproduktion.

Vidare anges i promemorian att havsbaserad vindkraft skapar nyttor i form av stabil och hög effekt och att dessa inte är fullt ut prissatta. Att havsbaserad vindkraft ger stabil och hög effekt relativt landbaserad kan vara rimligt, men det är inte uppenbart att det stämmer om den relateras även till andra alternativ. Konjunkturinstitutet anser dessutom att om problemet är en felaktigt utformad prissättning bör insatser snarare riktas mot detta, än mot specifika stöd till viss elproduktion.

¹ Dnr. 2018-034.

Inte sällan anges som skäl till att stödja havsbaserad vindkraft svårigheten för landbaserad vindkraft att få acceptans hos lokalbefolkningen. Enligt Konjunkturinstitutet mening bör eventuella negativa externa effekter förknippade med landbaserad vindkraft angripas direkt, möjligen genom en skatt/avgift som återförs till värdkommunerna.

Sammantaget menar Konjunkturinstitutet att det inte i promemorian förs i bevis att de föreslagna åtgärderna bidrar till ett optimalt utformat elsystem. Snarare riskerar riktade stöd, som minskade anslutningskostnader för havsbaserad vindkraft, skapa snedvridningar vilket försvårar för marknadens aktörer att göra de investeringar och vidta de åtgärder som är samhällsekonomiskt lönsamma.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Urban Hansson Brusewitz. Föredragande har varit Svante Mandell.

Urban Hansson Brusewitz
Generaldirektör